

партії впливають на функціонування держави; важливим аспектом взаємовідносин держави і політичних партій є зворотний вплив держави на політичні партії.

Політичні партії активно впливають на діяльність органів державної влади, економіку, соціальні процеси, відносини між країнами. Вони є одним із базових інститутів сучасного суспільства, без якого не можливе функціонування представницької демократії, яка потребує розвинутих і добре організованих партій.

Прохоров А. М.
ТулГУ

ГРАЖДАНСКОЕ ОБЩЕСТВО В УКРАИНЕ: ПРОБЛЕМЫ ИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИИ И ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ

Трансформация и развитие общественной системы в направлении демократизации закономерно стимулирует формирование гражданского общества как сферы самореализации граждан, осознающих свои политические, экономические, национально-культурные интересы и потребности, действующих на началах самоуправления. Институционализация последнего выступает в качестве одного из главных индикаторов воздействия по внедрению демократических структур государственной власти и реализации прав человека. Однако, учитывая накопившийся практический опыт, следует признать, что самоорганизация гражданского общества не всегда проходит в «благоприятных условиях». Показателен опыт Украины, вовлеченной в процесс политической трансформации.

Важнейшей проблемой политического характера, влияющей на эффективную работу гражданского общества в Украине, является отсутствие консенсуса между государством и гражданским обществом относительно предпочтительной модели взаимодействия. Более того, наблюдается первенство государства, его доминирование над обществом, в последние несколько лет проявляющееся в выстраивании монолитной вертикали управления и сокращении публичной сферы. Украинская политическая элита и бюрократические структуры показывают неготовность к цивилизованным отношениям не только с гражданским обществом в целом, но и с его отдельными институтами. Неудивительно, что современные общественно-политические реалии в Украине демонстрируют отношения конфронтации между гражданским обществом и государством.

Проблемой политического характера является и то, что действующие ныне институты гражданского общества в Украине не выполняют должным образом функции артикуляции и агрегирования интересов социальных групп. Так парламентские и непарламентские политические партии и партийная элита демонстрируют определенную оторванность от своих избирателей и их потребностей. Политические лидеры и актив политических партий в своей

деяльності обмежуються широким використанням популізму і маніпулятивних технологій з впливом на потенційний електорат. Широке прошарок суспільства виявилось позбавленим повноцінних і дієздатних політичних організацій, які б у повній мірі захищали їх інтереси.

К числу фундаментальних труднощів повноцінного функціонування громадянського суспільства належить і глибока фрагментація в національно-регіональному плані. Побудова українського державства відбувається на фоні міжетнічних і міжкультурних суперечностей при збереженні соціальної дезорієнтації частини населення в умовах ціннісно-нормативної неопределенності і аномічної деморалізованості. В результаті окремі регіони і регіональні еліти розповсюднують і відстають в суспільстві взамоисключаючі трактування моделі політичного устрою України і пропозицій по вирішенню принципових питань національної повестки дня.

Сумуючи вищесказанне, можна зробити висновок, що подальша інституціоналізація і повноцінне функціонування громадянського суспільства в Україні залежить від наступних факторів: необхідності вироблення безконфліктної моделі взаємодії з інститутами громадянського суспільства з послідовним переходом до передачі частини властних повноважень органам самоуправління; до підвищення політичної і соціокультурної зрілості населення, розвитку інтересу брати участь в суспільно-політичній житті; до готовності держави припинити адміністративну уніфікацію України в гуманітарних і світоглядних питаннях.

Пустовіт Д.А.
НТУ «ХП»

РОЗРОБКА МОЖЛИВОЇ ПРЕВЕНЦІЇ ЩОДО КАТУВАННЯ ТА НЕЛЮДСЬКОГО ЧИ ПРИНИЗЛИВОГО ПОВОДЖЕННЯ АБО ПОКАРАННЯ

На сучасному етапі розвитку суспільства розроблені національні та міжнародні нормативно-правові інструменти та механізми протидії та боротьби з катуванням та нелюдським чи принизливим поведінням або покаранням.

Існуюча на законодавчому рівні заборона такого поведіння є абсолютною, відступати від неї держава не має права навіть у випадку війни або іншої загальнодержавної небезпеки, яка загрожує населенню.

Але, вочевидь, функціонування навіть демократичного суспільства не можливе без створення спеціальних інститутів примусу й обмеження прав громадян. Вони мають законне право на застосування насильницької дії для забезпечення виконання своїх функцій. Застосування насильницької дії має здійснюватися у чітко визначених межах, які повинні бути закріплені в законодавстві. Проте в повсякденній діяльності працівники правоохоронних органів досить часто переходять цю межу, застосовуючи до затриманих